

Protocol medicijngebruik

Inhoudsopgave

Inhoud

1. Inleiding over medicijnverstrekking
2. Het kind wordt ziek op school
3. Enkele praktische adviezen
4. Het verstrekken van medicijnen op verzoek
5. Wettelijke regels
6. Aansprakelijkheid
7. Bijlagen:
 - A. Verklaring toestemming tot handelwijze voor als het kind ziek wordt op school.
 - B. Het verstrekken van medicijnen op verzoek.
 - C. Uitvoeren van medisch handelen.

Algemene opmerkingen:

- Met school wordt bedoeld: alle personeelsleden van de school en, indien van toepassing, de overblijfouders.
- Voor de leesbaarheid van het stuk wordt over ouders gesproken wanneer wij ouder(s)/verzorger(s) bedoelen.
- In alle gevallen waarbij de school besluit een arts of 112 te benaderen, wordt voorafgaand aan het benaderen door minimaal 2 personen overlegd, als mogelijk wordt een medewerker bedrijfshulpverlening geconsulteerd. In alle gevallen wordt, met betrekking tot de ondernomen acties, de directie geïnformeerd.
- Als het noodzakelijk is dat een kind op school medicijnen inneemt, ook bijvoorbeeld paracetamol, wordt vooraf door ouders/verzorgers toestemming gegeven voor het verstrekken van deze medicijnen. Dit gebeurt door het invullen van het formulier "Het verstrekken van medicijnen op verzoek".
- School neemt geen verantwoording voor eventuele nadelige gevolgen van het innemen van op verzoek verstrekte medicijnen.
- School neemt geen verantwoording voor eventuele nadelige gevolgen van het innemen van medicijnen "op eigen houtje".
- Benodigde formulieren zijn op school verkrijgbaar bij de administratie en zijn te downloaden vanaf de website van school.
- Het toedienen van bepaalde medicijnen vereist een bepaalde aanpak, mocht de leerkracht die medicijnen moeten toedienen, dan vereist dat jaarlijks instructie, zie ook onder "6. Aansprakelijkheid".

1. Inleiding over medicijnverstrekking en medisch handelen.

Leerkrachten worden op school regelmatig geconfronteerd met leerlingen die klagen over pijn die meestal met eenvoudige middelen te verhelpen is zoals bijvoorbeeld hoofdpijn, buikpijn, oorpijn of pijn ten gevolge van een insectenbeet.

Ook krijgt de schoolleiding herhaaldelijk het verzoek van ouders om hun kinderen de door een arts voorgeschreven medicijnen toe te dienen.

De schoolleiding aanvaardt met het verrichten van dergelijke handelingen een aantal verantwoordelijkheden.

Groepsleerkrachten en schoolleiding begeven zich dan op een terrein waarvoor zij niet gekwalificeerd zijn. Met het oog op de gezondheid van kinderen is het van groot belang dat zij in dergelijke situaties zorgvuldig handelen. Groepsleerkrachten en schoolleiding moeten zich realiseren dat zij voor deze handelingen wettelijk aansprakelijk gesteld kunnen worden als zij zonder toestemming van de ouders of het advies van een arts handelen.

De drie te onderscheiden situaties zijn:

1. Het kind wordt ziek op school.
2. Het verstrekken van medicijnen op verzoek.
3. Het uitvoeren van medische handelingen.

De eerste situatie laat de school geen keus. De leerling wordt ziek of loopt acuut gevaar en de school moet direct bepalen hoe zij moet handelen. Voor het geval medicijnen toegediend moeten worden op advies van een arts, zal de school de benodigde medicijnen toedienen volgens richtlijnen van de arts, waarbij opgemerkt dat de ouders verantwoordelijk en aansprakelijk blijven voor eventuele nadelige gevolgen van handelingen van de school.

Bij de tweede situatie verleent de school medewerking aan het geven van medicijnen.

In alle gevallen is door de ouders/verzorgers een ondertekende (artsen)verklaring afgegeven die de school de bevoegdheid geeft om medicijnen te mogen geven, waarbij opgemerkt dat de ouders verantwoordelijk en aansprakelijk blijven voor eventuele nadelige gevolgen van handelingen van de school.

Voor iedere individuele groepsleerkracht geldt dat hij/zij mag weigeren handelingen uit te voeren. Hieronder wordt elk onderdeel beschreven.

Het is belangrijk te vermelden dat het kan gebeuren, dat er kinderen op school zijn, die in verband met ziekte of allergie een "eigen", specifiek protocol hebben. Mocht dit het geval zijn, dan is dat specifiek protocol opgenomen in het dossier van het desbetreffende kind, in de groepsklapper van de groep waar het desbetreffende kind zit.

Te denken is in deze bijvoorbeeld aan:

- Protocol leerling met ernstige diabetes
- Protocol leerling met ernstige pinda/noten allergie

2. Het kind wordt ziek op school.

Het gebeurt met enige regelmaat: een kind komt 's morgens gezond op school en krijgt tijdens de schooluren last van hoofd- of buikpijn of een andere pijn. Ook kan het bijvoorbeeld door een insect worden geprikt. De school is niet bekwaam en niet bevoegd om een juiste diagnose te stellen. De grootst mogelijke terughoudendheid is hier dan ook geboden. Uitgangspunt moet zijn: een kind dat ziek is, moet naar huis.

Wanneer moeten de ouders worden gewaarschuwd?

Als een kind duidelijk ziek is of in acute gevallen niet meer met de les kan meedoen, neemt de school contact op met de ouders met het verzoek om het kind op te halen.

Belangrijk is om te melden waarom het kind niet kan blijven en af te spreken hoe laat de ouders komen en wat er tot die tijd met het kind gebeurt. Om in geval van nood de ouders snel te kunnen bereiken, moet zijn vastgelegd waar en hoe zij bereikbaar zijn. Het kan ook voorkomen dat een leerkracht bij een kind bepaalde ziekteverschijnselen opmerkt die extra aandacht of medische behandeling vragen. Dit kan de leerkracht bespreken als de ouders het kind komen ophalen.

Wanneer wordt een huisarts gewaarschuwd?

Ouders/verzorgers onbereikbaar

Problematisch is het als de ouders of door de ouders aangewezen vertegenwoordigers, niet te bereiken zijn. Het kind kan niet naar huis gestuurd worden zonder dat daar toezicht is. Medicijnen kunnen niet zonder toestemming van de ouders verstrekt worden.

Raadpleeg in alle gevallen altijd een arts en handel strikt naar het advies van de arts. Medicijnen kunnen alleen worden toegediend, indien ouders vooraf een schriftelijke verklaring hebben ingevuld en ondertekend, waarbij de ouders verantwoordelijk en aansprakelijk blijven voor de eventuele nadelige gevolgen van de handelingen van de school.

Acuut levensgevaar

In principe zijn bij ziekte van een kind de ouders degenen die bepalen wat er moet gebeuren. Zij nemen de beslissing om al dan niet een arts te raadplegen.

Alleen als er acuut gevaar dreigt, schakelt de school direct een arts in of belt het alarmnummer 112 bij het geval dat:

- Een kind het plotseling benauwd krijgt.
- Een kind bewusteloos raakt of niet meer op aanspreken reageert.
- Een kind plotselinge hoge koorts heeft, in combinatie met bijvoorbeeld een immuunstoornis en/of "wegvallen".
- Een kind plotseling ernstig ziek lijkt.
- Er een ernstig ongeval gebeurd is.

3. Het verstrekken van medicijnen op verzoek.

Als een kind medicijnen nodig heeft gedurende het verblijf op school zullen de ouders hun zeggenschap over de toediening van de geneesmiddelen moeten overdragen aan de school. Om de gezondheid van kinderen te waarborgen is het van groot belang dat de geneesmiddelen op een

juiste wijze worden verstrekt.

Kinderen krijgen soms medicijnen of andere middelen voorgeschreven die zij een aantal malen per dag moeten gebruiken, dus ook tijdens schooluren. Te denken valt aan pufjes voor astma, antibiotica of medicijnen bij toevallen of gedragsstoornissen.

Ouders vragen dan aan de school om deze middelen te verstrekken. De toestemming van de ouders wordt schriftelijk vastgelegd en door de ouders ondertekend, waarmee zij verklaren volledig verantwoordelijk en aansprakelijk te zijn en te blijven voor eventuele nadelige gevolgen van de medicijnen voor het kind.

De volgende zaken legt de school schriftelijk vast, op basis van een ondertekende verklaring die door de ouders overlegd is aan de school:

- Om welke medicijnen het gaat.
- Hoe vaak het gegeven moet worden.
- In welke hoeveelheden (dosering).
- Op welke manier het geneesmiddel moet worden gebruikt, de periode waarin de geneesmiddelen worden verstrekt en de wijze van bewaren en opbergen.
- De wijze van controle op de vervaldatum.

Door het vastleggen van deze gegevens geven ouders duidelijk aan wat zij van de school verwachten en weet de school op haar beurt precies wat zij moet doen en waar zij verantwoordelijk voor is.

Wanneer het gaat om het verstrekken van medicijnen gedurende een lange periode moet regelmatig met ouders worden overlegd over de ziekte en het daarbij behorende medicijngebruik op school.

Een goed moment om te overleggen is wanneer ouders een nieuwe voorraad medicijnen komen brengen.

4. Enkele praktische adviezen:

- Neem de geneesmiddelen alleen in ontvangst met een bijsluiter of een kopie van een bijsluiter en uitgeschreven zijn op naam van het kind. Controleer de uiterste gebruiksdatum voor toediening.
- Laat de ouders een nieuw geneesmiddel altijd eerst thuis toepassen.
- Lees goed de bijsluiter zodat je op de hoogte bent van eventuele bijwerkingen. Bewaar het geneesmiddel indien nodig in de koelkast (in een goed afgesloten bewaardoos) of in een afgesloten kast, buiten het bereik van kinderen en/of onbevoegden.

Mocht de situatie zich voordoen dat een kind niet goed op een medicijn reageert of dat er onverhoopt toch een fout gemaakt wordt bij de toediening van een medicijn, bel dan direct met een arts. Bel bij een ernstige situatie direct het alarmnummer 112. Zorg in alle gevallen dat alle relevante gegevens bij de hand zijn, zoals: naam, geboortedatum, adres, huisarts en /of specialist van het kind, het medicijn dat is toegediend, welke reacties het kind vertoont en eventueel welke fout is gemaakt.

5. Wettelijke regels m.b.t. medische handelingen

Voor de hierboven genoemde medische handelingen heeft de wetgever een aparte regeling gemaakt. De wet 'Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg' (wet BIG) regelt wie wat mag doen in de gezondheidszorg. De wet BIG is bedoeld voor beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg en geldt als zodanig niet voor onderwijzend personeel. Dat neemt niet weg dat in deze wet een aantal waarborgen worden gegeven voor een goede uitoefening van de beroepspraktijk aan de hand waarvan ook een aantal regels is te geven voor schoolbesturen en leraren als het gaat om in de wet

BIG genoemde medische handelingen.

Bepaalde handelingen – de zogenaamde voorgehouden handelingen – mogen alleen worden verricht door artsen. Anderen dan artsen mogen medische handelingen alleen verrichten in opdracht van een arts. De betreffende arts moet zich er dan van vergewissen dat degene die niet is bevoegd, wel de bekwaamheid bezit om die handelingen te verrichten.

6. Aansprakelijkheid m.b.t. medische handelingen

Vorenstaande is ook van toepassing wanneer een leraar bij een leerling een medische handeling verricht. Technisch gezien vallen leraren niet onder de wet BIG. Deze geldt alleen voor medische en paramedische beroepen. Soms worden leraren betrokken bij de zorg rond een ziek kind en worden daarmee partners in zorg.

In zo'n geval kan het voorkomen dat aan leraren gevraagd wordt, een medische handeling bij een kind uit te voeren. Deze, niet alledaagse, positie van de leraar moet hierbij serieus worden genomen. Daarom moet een leraar een gedegen instructie krijgen over de wijze waarop de handeling uitgevoerd moet worden.

De bedoelde instructie moet opnieuw verstrekt worden bij wijziging in de toediening en bij elke volgende leerkracht. Het is de verantwoordelijkheid van de ouders zorg te dragen voor het opnieuw verstrekken van de instructie op het moment dat dit van toepassing is.

Het naar tevredenheid uitvoeren van deze handeling wordt schriftelijk vastgelegd in een verklaring van toestemming van de ouders.

Zoende wordt een optimaal mogelijke zekerheid aan kind, ouders, leraar en schoolleiding gewaarborgd. Ook voor de verzekeraar van de school zal duidelijk zijn dat er zo zorgvuldig mogelijk is gehandeld. Dit betekent dat voor elke medische handeling vooraf een instructie zal moeten zijn door daarvoor bevoegd persoon (arts, verpleegkundige e.d.)

De leerkracht van de betrokken leerling mag weigeren. In overleg met de directie wordt hiervoor een andere leerkracht benaderd.

Het schoolbestuur is uiteindelijk verantwoordelijk voor datgene wat de leraar doet.

7. Bijlagen

Bijlage A: Opvangadres en verklaring toestemming tot handelwijze voor als het kind ziek wordt op school.

Geachte ouders/ verzorgers,

Het kan gebeuren dat uw kind ziek wordt en niet op school kan blijven. In zo'n geval zal de school contact opnemen met de ouder(s)/verzorger(s) of met een andere, door hen aangewezen persoon. Een enkele keer komt het voor dat deze personen niet te bereiken zijn. Als deze situatie zich voordoet, dan zal de groepsleerkracht in overleg met de directie een zorgvuldige afweging maken of uw kind gebaat is met een 'eenvoudige pijnstiller' of dat een arts geconsulteerd moet worden. Als u met bovenstaande akkoord bent, wilt u dan dit formulier invullen. Eventuele tussentijdse wijzigingen graag altijd via de groepsleerkracht doorgeven.

Met vriendelijke groet, het team.

Ondergetekende gaat akkoord met bovengenoemde handelwijze ten behoeve van:

Naam leerling:	Geboortedatum:
Adres:	Telefoon:

Naam ouder(s) / verzorger(s)	
Telefoonnummer thuis	
Telefoonnummer werk	
Mobiel telefoonnummer 1	
Mobiel telefoonnummer 2	
Mailadres:	
Naam huisarts	
Telefoonnummer	
Te waarschuwen persoon, indien ouder(s)/verzorger(s) niet te bereiken zijn	
1 ^e Naam	
Relatie tot leerling	
Telefoonnummer thuis	
Mobiel telefoonnummer	
2 ^e Naam	
Relatie tot leerling	
Telefoonnummer thuis	
Mobiel telefoonnummer	

Mijn kind is overgevoelig/allergisch voor de volgende zaken

O medicijnen, te weten:

O ontsmettingsmiddelen, te weten:

O smeerseltjes, te weten:

O pleisters

O overig, te weten

Naam ouder(s) verzorger:

Datum:

Handtekening:

Bijlage B: Het verstrekken van medicijnen op verzoek

N.B. alleen met bijsluiter of met een kopie van de bijsluiter

Ondergetekende geeft toestemming voor het toedienen van de hieronder beschreven medicijnen aan:

Naam leerling	
Geboortedatum	

De medicijnen zijn nodig voor onderstaande ziekte:	
Medicijn(en) mogen alleen worden toegediend in de volgende situatie(s)	
Naam van het medicijn:	

Medicijn dient dagelijks te worden toegediend op onderstaande tijden met genoemde dosering:	
Tijdstip	Dosering
.....uur	
.....uur	
.....uur	
Wijze van toedienen	
Wijze van bewaren	

Ouder(s)/verzorger(s) zijn te allen tijde verantwoordelijk voor het aanleveren van de juiste medicijnen.

Ondergetekende geeft hiermee aan de school toestemming voor het toedienen van bovengenoemde medicijnen.

Naam ouder(s)/verzorgers:

datum:

Handtekening:

Bijlage C: Uitvoeren van medische handelingen

Ondergetekende geeft toestemming voor uitvoering van zogenoemde 'medische handeling' op school bij:

Naam leerling	
Geboortedatum	

Naam ouder(s) / verzorger(s)	
Telefoonnummer thuis	
Telefoonnummer werk	
Mobiel telefoonnummer 1	
Mobiel telefoonnummer 2	
Naam huisarts	
Telefoonnummer	

Beschrijving van de ziekte waarvoor de 'medische handeling' op school nodig is:
Omschrijving van de uit te voeren 'medische handeling':

De 'medische handeling' moet dagelijks worden uitgevoerd op onderstaande tijden	
Tijdstipuur uur uur	Handeling

Instructie van de medische handeling door	
Naam	
Functie / relatie tot leerling	
Aan:	
Naam	
Functie/relatie tot leerling	
Van:	Naam school en plaats

- ouder(s)/ verzorger(s) verlenen toestemming tot het uitvoeren van de bovengenoemde medische handeling.
- Bestuur verklaart dat werknemer die instructie heeft ontvangen in staat is bovenstaande medische handeling uit te voeren.

Handtekening ouder(s)/verzorger(s):

Handtekening bestuur:

Handtekening werknemer: